

Geschillenkamer

Beslissing 91/2024 van 13 juni 2024

Dossiernummer : DOS-2024-00832

Betreft : Klacht naar aanleiding van de verplichting tot het voorleggen van (een kopie van) van de identiteitskaart bij een financiële bankinstelling vanwege fraudepreventie

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, samengesteld uit de heer Hielke HJMANS, alleenzettelend voorzitter;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming), hierna “AVG”;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna “WOG”;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

De klager: X, hierna “de klager”

De verweerder: Y, hierna “de verweerder”

I. Feiten en procedure

1. Op 29 november 2023 dient de klager een klacht in bij de Gegevensbeschermingsautoriteit tegen de verweerder.
2. De ouders van de klager verhuurden een onroerend goed aan een familielid. Bij beëindiging van de woninghuurovereenkomst werd een vrijgave van de huurwaarborg overeengekomen. In dit kader werd door verweerder, een bankkantoor, aan de klager gevraagd om ofwel een kopie te bezorgen van de identiteitskaart van de verhuurders, i.e. haar ouders, ofwel dat beide ouders zich persoonlijk naar het bankkantoor zouden begeven met het oog op de identificatie. Initieel heeft de klager dit geweigerd omdat zij stelt dat noch de antiwitwaswetgeving, noch de wetgeving inzake woninghuur een dergelijk vereiste oplegt in het kader van de vrijgave van de huurwaarborg. Bovendien was het voor haar ouders omwille van hun gezondheid niet mogelijk om zich persoonlijk naar de verweerder te begeven. Met het oog op een snelle vrijgave van de waarborg heeft de klager alsnog een kopie van de identiteitskaart van haar ouders bezorgd, waarbij zij uitdrukkelijk aangeeft dat deze handeling niet impliceert dat zij akkoord gaat met het vereiste om deze documenten voor te leggen.
3. Op 14 februari 2024 wordt de klacht door de Eerstelijnsdienst ontvankelijk verklaard op grond van de artikelen 58 en 60 WOG en wordt de klacht op grond van artikel 62, § 1 WOG overgemaakt aan de Geschillenkamer.

II. Motivering

4. Op basis van de elementen in het dossier die de Geschillenkamer bekend zijn, en op basis van de bevoegdheden die haar door de wetgever op grond van artikel 95, § 1 WOG zijn toebedeeld, beslist de Geschillenkamer over de verdere opvolging van het dossier; *in casu* gaat de Geschillenkamer over tot het seponeren van de klacht overeenkomstig artikel 95, § 1, 3° WOG, op basis van de hiernavolgende motivering.
5. Wanneer een klacht geseponerd wordt, dient de Geschillenkamer haar beslissing trapsgewijs te motiveren¹ en:
 - een technische seponering uit te spreken indien het dossier geen of niet voldoende elementen bevat die tot een veroordeling kunnen leiden, of indien er onvoldoende uitzicht bestaat op een veroordeling wegens een technische belemmering, waardoor zij niet tot een beslissing kan komen;

¹ Hof van Beroep Brussel, Sectie Marktenhof, 19de kamer A, Kamer voor marktzaken, arrest 2020/AR/329, 2 september 2020, p.18.

- of een beleidssepot uit te spreken, indien ondanks de aanwezigheid van elementen die tot een sanctie kunnen leiden, de voortzetting van het onderzoek van het dossier niet opportuun lijkt in het licht van de prioriteiten van de Gegevensbeschermingsautoriteit, zoals gespecificeerd en toegelicht in het sepotbeleid van de Geschillenkamer².
6. In het geval op meer dan één grond wordt geseponereerd, dienen de sepotgronden (resp. technisch sepot en beleidssepot) in volgorde van belangrijkheid te worden behandeld³.
 7. In het voorliggend dossier gaat de Geschillenkamer over tot een seponering van de klacht, op grond van beleidsmatige sepotgronden. Hieronder volgt een uiteenzetting van de redenering van de Geschillenkamer die aan de basis ligt van de beslissing waarom zij het onwenselijk acht verder gevolg te geven aan het dossier en derhalve beslist niet over te gaan tot, *inter alia*, een behandeling ten gronde.
 8. *In casu* acht de Geschillenkamer het niet opportuun om in te gaan op een behandeling ten gronde vanwege de lage slaagkans van de klacht. Overeenkomstig artikel 6 van de AVG zijn er zes mogelijke rechtsgronden waarop een verwerkingsverantwoordelijke een verwerking kan baseren. In de stukken die worden aangebracht door klager blijkt duidelijk dat verweerder de verwerking van de identiteitskaart van klager kadert in de verplichtingen die worden opgelegd aan een financiële bankinstelling overeenkomstig de Wet tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten van 6 oktober 2017 (hierna: de Antiwitwaswet(geving)).
 9. Er dient dus te worden gewezen op de Antiwitwaswetgeving die van toepassing is op financiële bankinstellingen (in het bijzonder artikel 8, §2, 1°, artikel 19, §1, 1° en 3°, artikel 21, §1 en 26, §1 en 27 en artikel 30, 33 en 35). Deze bepalingen verplichten banken om personen te identificeren en verifiëren, niet enkel in het begin van de zakelijke relatie, maar tevens doorlopend wanneer er zich occasionele verrichtingen voordoen (wat *in casu* het geval is).⁴
 10. De Geschillenkamer verwijst in deze naar de identificatieplicht (volgens het Know-Your-Customer/Ken-Uw-Klant principe), alsook naar de waakzaamheidsplicht die is voorzien in de Antiwitwaswetgeving.⁵ De Geschillenkamer acht de lopende klachtprocedure geen

² In dit verband verwijst de Geschillenkamer naar haar sepotbeleid zoals uitvoerig uiteengezet op de website van de GBA: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/sepotbeleid-van-de-geschillenkamer.pdf>

³ Cf. Titel 3 – *In welke gevallen zal mijn klacht waarschijnlijk worden geseponereerd door de Geschillenkamer?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.

⁴ G. GOYVAERTS en V. SEYNAEVE, « [Preventief luik van de antiwitwaswetgeving] De wet van 18 september 2017” in A. TIBERGHIE, Handboek voor Fiscaal Recht, Wolters Kluwers Belgium, Mechelen, 2023, 3056.

⁵ Wet van 18 september 2018 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, hierna “Antiwitwaswet”:

<https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2017/09/18/2017013368/justel>; en Reglement van de Nationale Bank van België van 21 november 2017 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme; D. Goens, Data protection bij financiële instellingen, Intersentia, Antwerpen, 2018, 442 e.v.

beletsel voor verweerder om te weigeren de gevraagde vrijgave van de huurwaarborg uit te voeren indien klager blijft weigeren de gevraagde identificatiebewijzen van haar ouders en/of de actualisering van deze identificatiebewijzen over te maken aan de verweerder en dat in het licht van de eerder aangehaalde Antiwitwaswetgeving.⁶ De Geschillenkamer wijst erop dat de instellingen die onderhevig zijn aan deze antiwitwasverplichtingen een procedurele verwerkingsactiviteit hebben ontwikkeld die aanneembaar is en dat het voorleggen van (een kopie van) de elektronische identiteitskaart voor antiwitwasdoeleinden door de Geschillenkamer niet in vraag wordt gesteld. Ook de noodzakelijke/wettelijke actualisering van de persoonsgegevens via opnieuw een kopie of inlezing van de identiteitskaart, wordt door de Geschillenkamer niet in vraag gesteld.

11. Het is omwille van het bestaan van een dergelijke wettelijke verplichting in hoofde van verweerder dat de Geschillenkamer het niet opportuun acht om betreffende klacht ten gronde te behandelen. Zij kan prima facie immers geen overtreding van de AVG vaststellen.
12. De Geschillenkamer beslist om opportuniteitsredenen geen gevolg te geven aan het dossier. Onder artikel 77 van de AVG geniet iedere betrokkene wiens persoonsgegevens worden verwerkt binnen het territoriaal toepassingsgebied van de AVG, van een klachtenrecht. Dit objectief klachtenrecht impliceert echter niet dat elke klacht ook grondig kan en zal onderzocht worden door de bevoegde autoriteit, gezien het intrinsieke gebrek aan middelen.⁷ De Belgische wetgever heeft te dezen “*de nood voor de Gegevensbeschermingsautoriteit om selectief te kunnen optreden met het oog op een effectief en efficiënt handhavingsbeleid*” uitdrukkelijk erkend.⁸
13. Ten tweede, en in ondergeschikte orde, stelt de Geschillenkamer vast dat de klacht kadert in een ruimere context waarvan het meer opportuun is dat deze behandeld wordt door een andere bevoegde autoriteit.⁹ De Geschillenkamer stelt vast dat de klacht moet gekaderd worden in de ruimere context van de vrijgave van de huurwaarborg en de toepasselijke procedures hiertoe opgezet door de verweerder overeenkomstig de vigerende wetgeving hieromtrent. De Geschillenkamer acht het niet opportuun voor haar om de procedures van de verweerder inzake de vrijgave van de huurwaarborg te toetsen aan de toepasselijke wetgeving ter zake. Dit indachtig oordeelt de Geschillenkamer dat haar tussenkomst *in casu* niet strikt noodzakelijk is en dat het voor de klager meer opportuun is om zich te

⁶ Zie in het bijzonder artikel 35 van de Antiwitwaswet

⁷ Vgl. Hof van Justitie EU, arrest van 16 juli 2020, DPC t. Facebook Ireland & Maximilian Schrems, C-311/18, par. 112

⁸ Eigen benadrukking in citaat, cfr. Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, Memorie van Toelichting bij het Wetsontwerp tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, Doc. 2648/001 (Zittingsperiode 54), beschikbaar via: <https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=flwb&language=nl&cfm=/site/wwwcfm/flwb/flwbn.cfm?lang=N&legislat=54&dossierID=2648>, 51

⁹ Sepotgrond B.3 van het sepotbeleid van de Geschillenkamer, dd. 18 juni 2021, te raadplegen via <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/sepotbeleid-van-de-geschillenkamer.pdf>.

wenden tot Ombudsfina, de bemiddelingsdienst voor banken, kredieten en beleggingen die het volledige geschil kan beoordelen.¹⁰

III. Publicatie en mededeling van de beslissing

14. Gelet op het belang van transparantie met betrekking tot de besluitvorming van de Geschillenkamer, wordt deze beslissing gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is daarentegen niet nodig dat daartoe de identificatiegegevens van de partijen rechtstreeks worden bekendgemaakt.
15. Overeenkomstig haar sepotbeleid, zal de Geschillenkamer de beslissing aan de verweerder overmaken¹¹. De Geschillenkamer heeft immers besloten om haar sepotbeslissingen ambtshalve ter kennis te brengen van verweerders. De Geschillenkamer ziet echter af van een dergelijke kennisgeving wanneer de klager om anonimiteit heeft verzocht ten opzichte van de verweerder en de kennisgeving van de beslissing aan de verweerder, zelfs indien deze gepseudonimiseerd is, het niettemin mogelijk maakt om de klager te (her)identificeren¹². Dit is evenwel niet het geval in de onderhavige zaak.

OM DEZE REDENEN,

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, na beraadslaging, om de voorliggende klacht te seponeren op grond van artikel **95, §1, 3°** van de WOG.

Op grond van artikel 108, §1 van de WOG, kan binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving tegen deze beslissing beroep worden aangetekend bij het Marktenhof (hof van beroep Brussel), met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

Een dergelijk beroep kan worden aangetekend middels een verzoekschrift op tegenspraak dat de in artikel 1034ter van het Gerechtelijk Wetboek opgesomde vermeldingen dient te bevatten¹³. Het verzoekschrift op tegenspraak dient te worden ingediend bij de griffie van het Marktenhof

¹⁰ -Bemiddelingsdienst voor banken, kredieten en beleggingen.

¹¹ Cf. Titel 5 – *Zal de sepot van mijn klacht worden gepubliceerd? Zal de tegenpartij hiervan op de hoogte worden gebracht?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.

¹² *Ibidem*.

¹³ Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

2° de naam, voornaam, woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn hoedanigheid en zijn rijksregister- of ondernemingsnummer;

3° de naam, voornaam, woonplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen;

4° het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5° de rechter voor wie de vordering aanhangig wordt gemaakt;

6° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

overeenkomstig artikel 1034^{quinquies} van het Ger.W.¹⁴, dan wel via het e-Deposit informaticasysteem van Justitie (artikel 32ter van het Ger.W.).

Om de klager in staat te stellen andere mogelijke rechtsmiddelen te overwegen, verwijst de Geschillenkamer de klager naar de toelichting in haar sepotbeleid.¹⁵

(get). Hielke HIJMANS

Voorzitter van de Geschillenkamer

¹⁴ Het verzoekschrift met zijn bijlage wordt, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, bij aangetekende brief gezonden aan de griffier van het gerecht of ter griffie neergelegd.

¹⁵ Cf. Titel 4 – *Wat kan ik doen als mijn klacht wordt afgesloten?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.